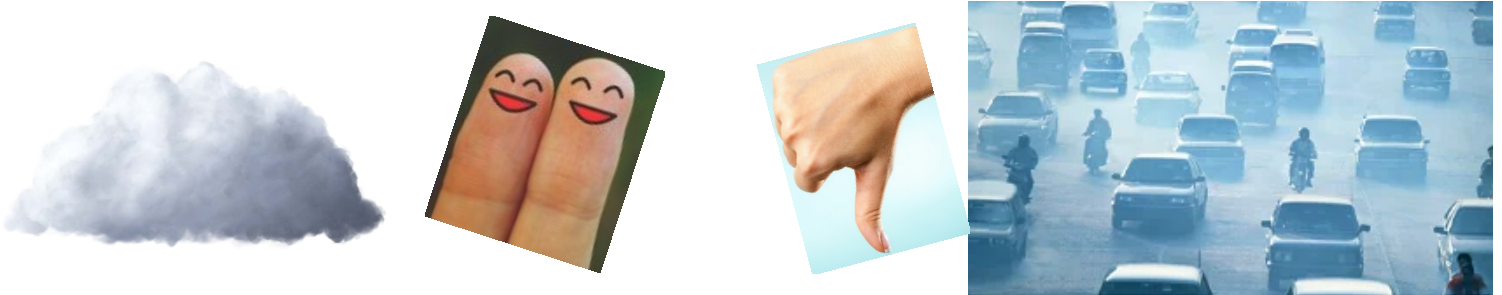

Impressie

"Beter een Linkse Wolk, ... dan een rechts klimaat"

Afdelingsblad
van GroenLinks
Voorschoten

Negenentwintigste jaargang nummer 1, maart 2023

Colofon

Medewerkers aan deze Impressie: Astrid Cortel, Michiel van Essen, Steef Harlaar, Fons Lemmens en Linda van der Zwaan.

Ontwerp omslag: Steef Harlaar. Papiersoort: Black Label Zero A4 80gram, TCF en FSC certified mix .

De auteurs schrijven op persoonlijke titel, en vertolken niet noodzakelijkerwijs de opvattingen van GroenLinks Voorschoten.

Redactieadres: Michiel van Essen, Donklaan 27, 2254 AA Voorschoten, tel: 06 16804118. E-mail: michiel@glvs.nl

Bestuur Gr-Li Voorschoten: Voorzitter: Marijke Kleijweg, Secretaris: Paulien van Yperen , Penningmeester: Steef Harlaar, lid Fons Lemmens, vacature.

Raadsleden: Albert Deuzeman, fractievoorzitter, Corine Iliç, Conny van der Krogt en Paul 't Lam.

Burgercommissieleden: Tom Fabri en Marja Nell.

Steunfractie: Joop Bos en Fons Lemmens.

Commissieleden: - Burger en Bestuur: Albert Deuzeman en Tom Fabri

- Mens en Samenleving: Paul 't Lam en Marja Nell

- Wonen, Ruimte en Groen: Corine Iliç en Conny van der Krogt.

- Algemene Regionale Zaken: Albert Deuzeman

Uiterste inleverdatum voor stukjes voor de Impressie in

Times New Roman 14: 9-6-2023

Mensen die geen lid zijn van GroenLinks kunnen zich voor 4 euro per jaar abonneren op een 'papieren' versie van deze Nieuwsbrief. De digitale versie is gratis. Aanmelden via het redactieadres

Inhoud

Colofon	1
Voorwoord	3
Fractienieuws maart 2023	4
Burgerberaad in Zuid-Holland.....	8
Voor de goede zaak of ontwrichtend?	11
Beledigende broccoli	14
Indruk van het Congres.....	17
De Don Quichot van Voorschoten?	20
Steef's WolkenbrEI.....	22
Schoten-Voorschoten	23
Provinciale Stateverkiezingen.....	24
Agenda voor leden.....	27

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u de eerste Impressie van dit jaar, met zoals steeds het Fractienieuws waarin de Raadsfractie verantwoording en uitleg geeft van wat er in de Gemeenteraad speelde. Astrid schrijft over één van de eerste burgerberaden in onze omgeving, de Provincie Zuidholland. In het juninummer van Impressie geeft zij een overzicht van de resultaten. Linda interviewt GL-lid Liesbeth Mulder over een dilemma: actie voeren (Extinction Rebellion) en/of verandering via de politieke weg.

Fons bespreekt het boekje van Tim 'S Jongers: Beledigende Broccoli. Een kort maar niet minder aansprekend en interessant idee over hoe je met mensen die in bestaansonzekerheid verkeren het beste helpt om hun bestaan te verbeteren. Tim sprak ook op het GL-Congres van 4-2-2023. Ondergetekende schreef een impressie van het congres en Linda had contact met dhr. Midden, de enige woonwagenebewoner van Voorschoten over het beleid tav. woonwagens. Eind april komt een afvaardiging van "Groen" uit het Belgische Schoten op bezoek: bij een extra Groene Borrel kunt u hen ontmoeten, zie de agenda.

Steeff zijn Ei gaat over Rutte en de Linkse Wolk én hij schrijft over de Provinciale verkiezingen, waarin het gaat over o.a. De eerste Kamer en de Ruimtelijke Ordening(bouwen) en stikstof.....

Veel leesplezier en tot in juni,

Namens de redactie

Michiel van Essen

Fractienieuws maart 2023

Auteur: de fractie

Leerlingenvervoer

In de raadsvergadering van 2 februari werd een nieuwe verordening voor het leerlingenvervoer in Voorschoten behandeld. Voor GroenLinks was dat aanleiding om te zorgen dat kinderen die nu naar het speciaal basisonderwijs (basisonderwijs met speciale voorzieningen) of het speciaal onderwijs (voor kinderen met een beperking, chronische ziekte of stoornis) gaan, eerder in aanmerking komen voor leerlingenvervoer dan momenteel het geval is. Paul 't Lam: "Er zijn namelijk gezinnen waar een kind niet naar het reguliere basisonderwijs in Voorschoten kan en dus buiten ons dorp onderwijs moet krijgen. Voor deze kinderen is onder andere het leerlingenvervoer in het leven geroepen zodat zij naar deze scholen gebracht worden."

De afstand naar school die deze kinderen moeten afleggen is groter dan die voor kinderen die naar één van de Voorschotense basisscholen in de buurt kunnen gaan. Omdat de gemeente alleen leerlingenvervoer

toestaat bij een afstand van 6 km of meer, zijn niet alle kinderen die naar het speciaal (basis)onderwijs gaan, verzekerd van dat leerlingenvervoer. Een aantal kinderen zitten net onder die afstandsgrens en GroenLinks vindt dat ook zij in aanmerking moeten komen voor dit leerlingenvervoer. Paul 't Lam: "Hier is geen sprake van een vrijwillige keuze voor een school. Deze ouders worden extra belast door de dagelijkse reistijd van een kind in combinatie met werk en vaak ook het reguliere basisonderwijs van andere kinderen in het gezin." Daarom heeft GroenLinks voorgesteld de afstandsgrens voor leerlingenvervoer te verlagen van 6 naar 2 km. Hierdoor krijgen ook ouders met kinderen op het speciaal (basis)onderwijs de ruimte om het dagelijkse leven beter te organiseren. De verordening voor het leerlingenvervoer is hierop aangepast.

Subsidiebeleid

Verder werden in de raad de hoofdlijnen en voorwaarden voor het nieuwe subsidiebeleid behandeld, dat

1-1-2024 moet ingaan. De startnotitie voor dit beleid werd door de raad aangenomen, maar niet met medewerking van GroenLinks. Onze woordvoerder Paul constateerde dat de vorming van het nieuwe subsidiebeleid onder grote tijdsdruk staat. Er is geen ruimte voor serieuze participatie of voor een degelijke evaluatie van het huidige beleid. Alles wijst op een continuering van het huidige beleid. Paul gaf de wethouder mee om in het vervolgproces na te denken over de grondslagen op basis waarvan wij subsidies verlenen, over afspraken omtrent indexering, regionale afspraken, en ook over het belang van culturele, sportieve en groene waarden, die mogelijk ook onderdeel van subsidiebeleid kunnen zijn. Paul concludeerde: "Deze startnotitie is een valse start. Hij is niet goed genoeg, dus wij steunen hem niet".

Ambachts- en Baljuwhuis

Iedereen heeft in de krant kunnen lezen, dat de verkoop van het Ambachts- en Baljuwhuis niet is doorgegaan. De gemeente en de koper hadden een geschil over de interpretatie van de

koopovereenkomst. De koper ging naar de rechter, die adviseerde dat de gemeente en de koper er onderling uit moesten komen. Dat is gelukt met als resultaat dat de koper € 350.000 vergoeding ontvangt voor het niet doorgaan van de koop. De gemeente heeft de raad hierover schriftelijk geïnformeerd, maar wat de gemeente precies met de koper is overeengekomen valt onder geheimhouding. Er stond dus maar weinig informatie in de informatiebrief.

Dat viel niet goed bij diverse raadsfracties, ook niet bij GroenLinks. Het AB-huis is niet verkocht, we zijn wel € 350.000 kwijt en hoe dat zo heeft kunnen gebeuren blijft onduidelijk. De reacties in de sociale media logen er dan ook niet om. Er is duidelijk iets mis gegaan, constateerde fractieleider Albert, en hoe dat gekomen is moet boven tafel komen, wil de raad haar controlerende taak kunnen uitoefenen. In de raadsvergadering gaf de wethouder wel enige uitleg, maar dat hielp toch niet echt, omdat niet alles openbaar gemaakt kon worden. Conclusie in de vergadering was dat we hiervan moeten leren, en dat een evaluatie van

de gang van zaken moet leiden tot een nieuw verkoopbeleid.

Woonvisie

In de commissie Wonen Ruimte Groen zijn twee belangrijke onderwerpen over wonen besproken. Het eerste, de regionale woonagenda, gaat over de wijze waarop in onze regio de komende tien jaar 15.000 duizend woningen worden gebouwd. Van de woningen die in Voorschoten worden gebouwd wordt 67% betaalbaar. Belangrijk is nu dat nieuwe projecten snel kunnen starten. Daarom is een duidelijk overzicht van plaatsen waar in ons dorp gebouwd moet en kan gaan worden essentieel. GroenLinks raadslid Conny heeft, naar aanleiding van een bericht op NOS Nieuws, haar zorgen geuit over de monopolypositie en de macht die grote vastgoedbedrijven in middelgrote gemeenten hebben. “Het is belangrijk dat het college in Voorschoten hier heel alert op is. Als een initiatiefnemer minder woningen realiseert dan de afgesproken hoeveelheid sociale huur, betaalbare koop en betaalbare huur dan is hij verplicht een bijdrage te storten in het vereveningsfonds. Daarmee komt

meer geld beschikbaar om betaalbare woningen te bouwen.”

Het tweede woononderwerp was de startnotitie Woonvisie Voorschoten. Conny gaf hierover een aantal suggesties mee aan het college. Belangrijk is de relatie met andere plannen, zoals de Centrumvisie, het klimaatadaptatieplan, de renovatie van de riolering en alle bijbehorende plannen voor de wijk Adegeest. Maar ook met het parkeerbeleid, wat volgens GroenLinks ook een plek moet krijgen in de woonvisie. De wethouder heeft toegezegd dat al deze visies en plannen met elkaar in verband komen te staan en bij het uitvoeren worden meegenomen.

Groene Valentijn

Op voordracht van de fractie is de 14e Groene Valentijn dit jaar door GroenLinks Voorschoten toegekend aan het Burgerinitiatief Vlietland. Dit initiatief heeft het voor elkaar gekregen dat de omstreden bebouwing van het recreatiegebied Vlietland opnieuw prominent op de agenda staat. Dat het initiatief om Vlietland open en groen te houden breed wordt

gesteund blijkt uit de 17.000 handtekeningen van mensen uit de directe omgeving van Vlietland, die de petitie hebben ondersteund.

Het Burgerinitiatief Vlietland heeft gezorgd voor het opnieuw zorgvuldig bekijken of de bebouwingsplannen op Vlietland, met 222 recreatiewoningen, 569 parkeerplaatsen en inperking van de openbaar te gebruiken recreatieruimte, wel passend zijn in deze tijd. Deze bebouwing levert immers geen bijdrage aan de woningnood, maar gaat wel ten koste van natuur, milieu en vrije recreatie.

GroenLinks meent dat de Groene Valentijn het Burgerinitiatief

Vlietland toekomt vanwege haar opkomen voor het groene gebied en de recreatiemogelijkheden voor iedereen. De twee vertegenwoordigers van het Burgerinitiatief: Mirjam Ros en Anne Sikken, wisten niet dat zij waren uitgenodigd om de Groene Valentijn in ontvangst te nemen. Dit gebeurde op maandagavond 13 februari. De verrassing was groot en werd zeer gewaardeerd. Albert Deuzeman benadrukte in zijn toespraakje nogmaals dat het Burgerinitiatief breed wordt gesteund en de initiatiefnemers er niet alleen voor staan.

Burgerberaad in Zuid-Holland

Auteur: Astrid Cortel

Inleiding

Het burgerberaad mag zich in een toenemende belangstelling verheugen. In de afgelopen maanden is er één georganiseerd in onze eigen provincie Zuid-Holland. Het burgerberaad werd in 2013 al hartstochtelijk bepleit door schrijver David van Reybrouck. In Frankrijk zette President Macron in 2019 het burgerberaad in naar aanleiding van de gele hesjesbeweging. En in ons eigen land adviseerde de commissie Brenninkmeijer in 2021 om burgerberaden te organiseren voor beleid op het gebied van Klimaat en energie. Daarna zijn onder meer in Utrecht en Amsterdam over deze thema's intussen beraden gehouden.

Het fenomeen

Een burgerberaad of een burgerforum is een instrument waarmee de burger bij de beleidsvorming wordt betrokken. Het instrument wordt ingezet om de bestuurscultuur te verbeteren, door 'tegenmacht' beter te organiseren door een brug te bouwen tussen burger en beleid, kennis van

buiten naar binnen te halen en burgers te laten meedenken.

Burgerberaad Zuid-Holland

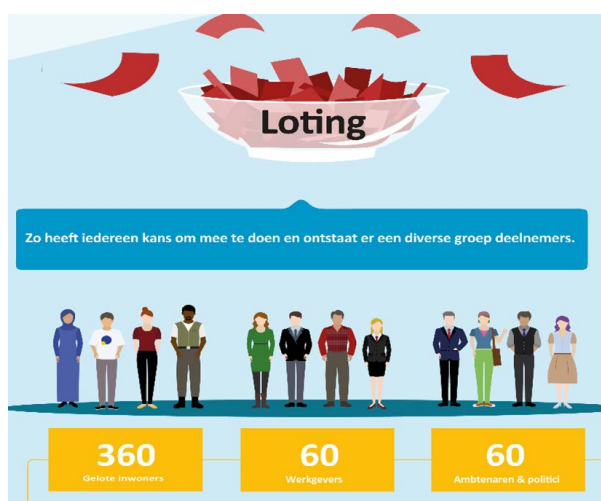
In juni 2022 hebben Provinciale Staten besloten een burgerberaad te organiseren op 3 thema's, ieder op een andere locatie in de provincie. In Rotterdam zijn de deelnemers het gesprek aan gegaan over **wonen**, in Bodegraven over **de toekomst van het platteland** en in Oud-Beijerland over **leefbaarheid, verkeer en vervoer**. De uitkomsten van de beraden zullen worden gebruikt voor de coalitieonderhandelingen na de Provinciale verkiezingen van 15 maart a.s. De organisatie is in handen van de onafhankelijke stichting G1000. Wanneer Provinciale Staten afwijken van delen van de uitkomst zullen zij motiveren waarom.

Loting

De deelnemers aan de beraden zijn geselecteerd door middel van loting. Half november 2022 vond de eerste loting plaats. Uit een register met alle adressen zijn willekeurig 75.000 adressen in de provincie Zuid-Holland

geselecteerd. Op al die adressen is rond 25 november vorig jaar een brief bezorgd met een uitnodiging voor deelname (door één persoon). In totaal hebben meer dan 1.500 inwoners zich aangemeld. Vooraf was aangegeven dat uit het totaal van 1500 in totaal 360 deelnemers zouden worden geloot, 120 per burgerberaad. Bij het aanmelden hebben deelnemers vragen beantwoord over zichzelf. Bijvoorbeeld over hun leeftijd, gender, woonplaats en het soort opleiding dat zij hebben gedaan. Bij de tweede loting is de informatie uit de aanmeldingen gebruikt om te zorgen voor de samenstelling van zo divers mogelijke groepen deelnemers, die een afspiegeling vormen van de bevolking van Zuid-Holland. Ook is vervolgens geprobeerd om te zorgen dat de opbouw van de groep deelnemers er ongeveer hetzelfde zou uitzien. Dat betekent bijvoorbeeld dat er ongeveer evenveel mannen als vrouwen zijn ingeloot en dat één op de acht mensen die is ingeloot thuis een andere taal spreekt dan Nederlands. Naast burgers konden ook politici, werkgevers en ambtenaren zich

aanmelden voor de loting en deelnemen aan de gesprekken.

Wie hebben zich aangemeld?

Onder de aanmeldingen waren inwoners uit vrijwel alle gemeenten in Zuid-Holland. Leeftijden varieerden van 16 tot 90 jaar. Opvallend was dat er twee keer zoveel aanmeldingen waren van mannen als van vrouwen. Verhoudingsgewijs waren er meer aanmeldingen van universitair- en Hbo-opgeleiden, dan van anders-opgeleiden. Er waren zoals te verwachten veel veel aanmeldingen uit de grote steden, maar ook uit sommige kleinere gemeenten meldden

zich meer mensen aan dan verwacht op basis van het aantal inwoners. Uit een paar middelgrote gemeenten waren juist bijna geen aanmeldingen.

Werkwijze

In de eerste bijeenkomst in januari dit jaar hebben deelnemers met elkaar gesproken over de vraag: Wat vind jij dat er anders moet in Zuid-Holland? In de weken daarna zijn de ideeën in kleine groepen in zgn. ‘werkplaatsen’ verder uitgewerkt tot concrete voorstellen. Hier konden deelnemers een beroep doen op experts en ervaringsdeskundigen, maar ook op ‘inspiratoren’, om materiaal te verzamelen. Vervolgens zijn alle uitgewerkte voorstellen gepresenteerd in een officiële zitting van de verschillende burgerraden en hebben de deelnemers met elkaar gestemd over de voorstellen. De voorstellen die met meerderheid van stemmen zijn aangenomen zijn opgenomen in het Burgerakkoord Zuid-Holland dat in de

gezamenlijke slotbijeenkomst van de burgerraden op 25 maart a.s. zal worden overhandigd aan Provinciale Staten met het verzoek om het akkoord uit te voeren.

Monitoring

Om te bewaken dat dat ook gebeurt, zal uit de deelnemers een Monitor/Klankbordgroep worden geformeerd. Deze groep van deelnemers kan door de provincie en andere partnerorganisaties ook worden geraadpleegd over **het Burgerakkoord**.

Meer weten?

Informatie over de uitkomst van het Burgerberaad en de follow-up hiervan zullen wij opnemen in juni-nummer van Impressie. Meer gedetailleerde informatie over G1000 en het Zuid-Hollandberaad kunt u vinden op:

G1000: <https://g1000.nu/>

<https://g1000zuidholland.nl/>

Voor de goede zaak of ontwrichtend?

Auteur: Linda van der Zwaan

Hoever mag je gaan met acties als die 'willekeurige burgers' raken en hen tot slachtoffers maken in plaats van de boosdoeners te raken? GroenLinkslid Liesbeth Mulder reageerde in de groepsapp naar aanleiding van de demonstraties op de A12. Ik zocht haar op.

Liesbeth: “Ik worstel met het probleem. Niemand van mijn leeftijd keurt dit soort acties goed, niemand van mijn vriendenkring keurt dit goed. Kijk, je wil iets rechtzetten en dat kun je op allerlei manieren doen, je kan protesteren door domweg aandacht te vragen. Op het moment dat Extinction Rebellion op Schiphol de baan blokkeert waar privéjets opstijgen en landen, ja, dat is geweldig, want privéjets slaan nergens meer op in deze tijd. Het protest wordt dan gelinkt aan het onderwerp. Maar net als de boeren die de boel blokkeren. Wat heeft dat te maken met de stikstofellende? Ik denk dat het alleen maar te maken heeft met het ontwrichten, bijvoorbeeld de voorvrouw van Extinction Rebellion

heeft zelf ook gezegd: 'iedereen staat op het Malieveld, dat heeft geen zin meer, want we moeten meer aandacht krijgen'. En nu zeggen mensen toch 'dit gaat veel te ver'. Want wat is de relatie tussen het blokkeren van de A12 en datgene waar zij voor strijden? Het gaat mij dus om de mate van ontwrichting die je aanricht ten behoeve van de overigens fantastische doelen”.

Maar je kunt natuurlijk zeggen dat het klimaat voor het algemeen belang is, voor iedereen. In tegenstelling tot de boeren die voor een particulier belang protesteren. Dus iedereen mag hier ook last van hebben, zoals tijdens een actie op de A12, toch?

L: “Ik geef toe dat het moeilijk is, maar zoals Urgenda heeft gedaan, met een rechtszaak, dat vind ik dan een betere actie. Of zoals Greta Thunberg gedaan heeft, in haar eentje, zonder ontwrichtende acties, dus petje af. Het kan wel. Kijk, wat ze ook gedaan hebben is die handen plakken op de schilderijen, soep gooien naar schilderijen. Ik heb een interview

gelezen en die jongen legde uit dat hij zich zeer zorgvuldig had voorbereid. Er zat glas voor dus de schilderijen zouden niet beschadigd worden. En ze hebben ook wel aandacht gekregen, maar volgens mij levert het helemaal niks op. Is er nou één dader die zich hier iets van aantrekt? En een ander bijkomend probleem is dat het niet mobiliserend werkt voor de massa. *Verandering kan alleen van onderop komen. Want is die mobilisatie dan gelukt met die actie op de A12?*

Foto: Extinction Rebellion

Ja toch? Er waren veel mensen op de been?

L: “Ja dat geloof ik ook. Kijk wat we allemaal braaf doen, de kachel lager doen, met OV reizen, maar daar kom je er niet mee. Dat vind ik het trieste, de goedwillende mensen doen hun

best. Maar dat gaat hem niet worden. Er zal toch vanuit de massa naar boven toe druk moeten worden uitgeoefend, maar toch... ik heb er heel veel moeite mee om zo ontwrichtend te werk te gaan”.

Denk je dat het ook aversie kan oproepen, dat het tegen de klimaatbeweging kan werken?

L: “Aversie is een groot woord, maar ik kan me wel voorstellen dat mensen een andere club zoeken omdat ze dit niet de weg vinden en liever kiezen voor Urgenda. Nu is er een rechtszaak tegen Danone, of ga iets lokaals doen, of ga mensen warm maken om iets te doen aan het klimaat, of iemand die alle sigarettenpeuken opraapt, laat hem wat vertellen. En daarna opbouwen naar iets groters. Het is zo groot, zo abstract, wij kunnen dat emotioneel helemaal niet aan. We voelen ons machteloos, dan gaan we onszelf beschermen en dan gooien we de deuren van onze empathie dicht, want we kunnen het niet aan. De CEO van Shell maakt de wereld kapot en ik mag geen schilderij kapot maken, dat

is wanhoop. En veel mensen sluiten zich af om die wanhoop niet te voelen. Als je erover gaat nadenken, word ik ook beroerd. Dus ik snap dat jonge mensen zeggen we gaan iets ontwrichtend doen”.

En welke rol heeft GroenLinks, vind je? In hoeverre mag GroenLinks aanmoedigen tot burgerlijke ongehoorzaamheid?

L:”Dat mag zeker. Geweld is uit den boze. Burgerlijke ongehoorzaamheid mag zeker maar met zo'n actie op de A12 weet ik het niet. Kijk, de actie op de A12 was heel vreedzaam en wat de politie gedaan heeft, kan natuurlijk niet, om mensen al op te pakken, bij

voorbaat al. Dat is een grens overtreden”.

En bij demonstraties in de Vlietlanden? Als GroenLinks zich gaat vastketenen aan bomen ofzo?

L: “Ja, van mij mag het, maar de vraag is: helpt het? Bereik je daarmee het gewenste resultaat? Voor de bühne is het belangrijk, aan zichtbaarheid, maar wat bereik je er nogmaals mee? Wat moeten we doen? We moeten een echte oplossing vinden, via de politieke weg”.

Reageren? Ik kom graag langs voor een interview. Of schrijf je reactie naar lindavdzwaa@gmail.com. (zonder N achter zwaa).

Als je geen mails krijgt van GroenLinks Voorschoten...

Als je geen mails van ons krijgt dan heb je misschien je mailadres niet opgegeven of er zit een fout in je vermelding in de landelijke administratie. Wij kunnen je niet bereiken via de mail.

Je kunt hier alleen zelf verandering in aanbrengen.

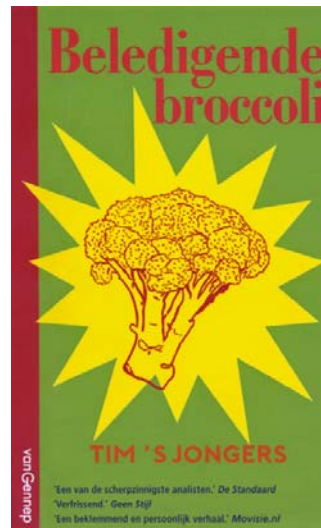
Dat kun je doen via www.groenlinks.nl en dan inloggen via ‘mijn groenlinks’. Daar kun je je mailadres controleren, veranderen en aangeven of je mails wilt ontvangen.

Beledigende broccoli

Boekbespreking

Auteur: Fons Lemmens

Het boekje “Beledigende broccoli” (de titel wordt verderop uitgelegd) is geschreven door Tim ’s Jongers, een man met een bijzondere levensloop. In zijn jeugd leefde hij in armoede, later heeft hij zich daaraan weten te onttrekken. Hij studeerde politieke wetenschappen in Antwerpen en verhuisde daarna vanuit België naar Den Haag. Hij haalde een master publiek management aan de universiteit van Leiden, faculteit Bestuurskunde, en deed jarenlang onderzoek in achterstandswijken. Hij werd senior adviseur bij de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS). Daar hield hij zich bezig met verschillen in de samenleving en de gevolgen daarvan voor de gezondheid. Sinds september 2022 is ’s Jongers directeur van de Wiardi Beckman Stichting. In zijn boekje, dat bestaat uit lezingen en columns, deelt hij zijn persoonlijke ervaringen. Hij werkte rond zijn dertigste in Antwerpen in een nachtopvang voor dakloze mensen met een verslaving.

Wanneer zijn dienst er op zat fietste hij, in een paar minuten tijd, naar de universiteit om politieke wetenschappen te studeren. De gasten in de nachtopvang waren door de samenleving losgelaten, meestal al in een vroeg stadium. Wat hij waarnam was, dat verslavingen als regel het gevolg zijn van trauma's en een daarmee gepaard gaand gevoel van eenzaamheid, die al vroeg in het leven zijn ontstaan. Er bestaat een grote afstand tussen de wereld van de hoopvollen en de wereld van de hooplozen. 's Jongers gebruikt deze termen consequent in zijn betoog. In

zijn tijd in Antwerpen doelde hij daarmee op de universiteit enerzijds en de dakloze drugsverslaafden anderzijds. Meer in het algemeen maakt hij hiermee een onderscheid tussen de wereld van goed opgeleide en goed betaalde mensen, bijv. bij de overheid, en de wereld van de mensen die in armoede leven, zonder uitzicht op verbetering. Beide werelden, de hoopvollen en de hooplozen, zijn onbekend met elkaar.

In een conferentie bij de RVS over gezondheidsverschillen nam hij waar, dat het alleen maar ging over *die* mensen in de achterstandswijken. *Die* moesten veranderen. Wat werd besproken over kwetsbare burgers kwam uit een realiteit die ver af staat van de realiteit van de kwetsbare burgers. Hij stelde voor de methode om te draaien: een groot aantal mensen uit achterstandswijken bij elkaar zetten en hen vragen wat er moet veranderen in de wereld van de hooggeleerden. Bestaansonzekerheid speelt een grote rol bij sociale uitsluiting. Ruim een kwart van de Nederlanders heeft geen zekerheid in basisbehoeften als wonen, inkomen, werk, dagbesteding en gezondheid. Als men eenmaal in

bestaansonzekerheid verkeert, betoogt 's Jongers, is er weinig nodig om echt door het ijs te zakken. Over aanpak en oplossingen wordt geadviseerd door mensen die niet in bestaansonzekerheid verkeren. 's Jongers wilde de hooplozen een podium bieden, waardoor de raad kon begrijpen hoe concrete bestaansonzekerheid er uitziet. Hij zag dat de hoopvollen die ver van de leefwereld van de hooplozen afstaan er beleid op maken en erover uitstorten. De hoopvollen hebben macht over de hooplozen zonder hen te kennen, constateerde hij.

Als voorbeeld noemt hij preventief gezondheidsbeleid. Dat gaat ervan uit, dat mensen die lager op de maatschappelijke ladder staan ongezondere keuzes maken. Maar als je een uitzichtloos leven moet leiden, heb je niet de mogelijkheid om gezonde keuzes te maken. Je hebt dan wel andere problemen aan je hoofd. Preventie zou dus niet altijd gericht moeten zijn op het bevorderen van een gezonde levensstijl of interveniëren in gedrag, maar ook op achterliggende oorzaken: de armoede, de druk op zelfredzaamheid en het verlies aan autonomie dat ervaren wordt. Zo kun

je proberen aan kinderen uit te leggen dat broccoli gezond is en goed voor je vitamineopbouw, maar als het kinderen zijn die zonder ontbijt naar school zijn gekomen, is het geen hulp maar eerder een belediging. Het is beter om gezond eten ter sprake te brengen, nadat je de kinderen op school een ontbijt hebt verstrekt.

Ook stelt 's Jongers dat het niet volstaat gebruik te maken van *ervaringsdeskundigheid*. Hij wil *ervaringskennis* een meer prominente plek geven in de vormgeving van beleid en uitvoering om de kloof tussen beide werelden te overbruggen.

Hij heeft ruim dertig jaar tot de hooplozen behoord. Hij spreekt van *mijn* mensen, niet *die* mensen. Zo moet bijvoorbeeld een onderzoeksvraag over achterstandswijken niet geformuleerd worden door de beleidsmakers maar door de bewoners. En het doorvoeren van veranderingen moet met inspraak van de bewoners gebeuren. Deze aanpak betekent wel, dat we er tijd voor moeten vrijmaken en ervoor moeten zorgen dat mensen kunnen meepraten. We moeten hen in staat stellen op een gelijkwaardige manier deel te nemen aan de opstelling, uitvoering en evaluatie van plannen. Het betekent ook hen benaderen als mens en niet als drager van het probleem. In een veilige dialoog moet men eigen wereldbeelden en eigen mensbeelden kunnen loslaten. Deze benadering zal uiteindelijk tot meer effect leiden, betoogt 's Jongers.

Beledigende broccoli, derde druk oktober 2022,
ISBN: 9789461645623

Bestellen bij <https://vangennep-boeken.nl>

Indruk van het Congres

Auteur: Michiel van Essen

Vier februari jongstleden was er weer een echt Congres van GroenLinks. Hieronder een sfeerimpressie van uw redacteur. Voor het eerst in de geschiedenis van Groenlinks en van de Partij van de Arbeid vonden de partijcongressen gelijktijdig plaats en werden delen van het programma gezamenlijk uitgevoerd. De reis er heen, duurde langer dan gedacht: dan blijkt dat Den Bosch `ver` is. Met de trein (via Schiphol!), doe je er een kleine twee uur over, met de vertraging door “geen Hoofdconductor”, ruim meer dan dat.

De wandeling naar de Brabanthallen was er een met veel gelijkgestemden, al wist je niet of het PvdA-ers of GroenLinksers waren. Net als in de trein werd er volop gekletst.

Op het plein voor de hallen liep een man met een megafoon luid rechtse leugens te roepoeteren. Het irriteerde mij bovenmatig, hoe hij ongevraagd en zich onontkoombaar aan mij

opdrong, Hij kreeg mijn middelvinger te zien. Niet netjes, het luchtte wel op.

Eenmaal alle papieren opgehaald begon het lange in de rij staan, wat zich een aantal keren herhaalde, voor koffie en thee. (Eigen lunch mee heeft zo zijn voordelen) Het liep allemaal wat anders dan de vorige keer: toen waren de rijen veel korter en kon je gezamenlijk aan tafels zitten. Dat was leuk voor het contact met andere afdelingen. Ook in de zaal was het anders: rijen stoelen en een grote tribune. Nou niet direct de plek voor makkelijk contact behalve met je directe buurman of – vrouw, jammer.

De voorbereiding voor het Congres was goed georganiseerd: je kon thuis de amendementen lezen en op een daartoe gemaakt blad invullen wat je wilde stemmen. Dat was handig omdat er over zoveel gestemd moest worden. Voor het eerst werd er gestemd met mobiele telefoon. Overigens blijf ik het lastig vinden wat te doen met je eigen indruk van kandidaat en het advies van de commissie. Zij hebben er veel tijd aan besteed en hadden veel meer informatie. Daarnaast konden ze ook nog voorkeur hebben voor een bepaalde `teamsamenstelling`. Vrijwel altijd heb ik het advies van de commissie gevolgd. Je kon tijdens de uitslagen niet zien hoeveel stemmen er vanuit huis gestemd werd en hoeveel vanuit de zaal. Uiteindelijk bleek dat mijn totale voorkeurslijst was gehonoreerd door het Congres. Dat was ook fijn. Ik realiseerde me hier dat ik het zeer ontspannen vond om onder gelijkgestemden te zijn. “Buiten” kan je er steeds op afgerekend worden dat je een GL lid bent, dat voelt veel minder veilig.

Het thema samenwerken met de PvdA was zeer aanwezig. Mijn uiteindelijke conclusie van wat er te horen, te zien en te voelen was dat: 1 De leden bepalen hoe het verder gaat 2 Het gaat vooralsnog alleen over samenwerken en 3 fusie is op dit moment in het geheel niet ter sprake.

De sfeer tijdens het vergaderen was heel goed: niet in minst door de leiding die Ineke van Gent, burgemeester van Schiermonnikoog, en Ufuk Kâhya, wethouder in Den Bosch. Ze waren vol humor, relativering en brachten hun “oortje” in als derde partij in de driehoek: zaal, leiding en “oortje”. Grappig en een mooie vondst om een en ander soepel te laten verlopen.

Rond 5 uur ben ik weer richting huis
gegaan, de gezamenlijke bijeenkomst
met de PvdA-leden was net begonnen.
Een van de Voorschotenaren vroeg
aan me of je kon zien wie er PvdA-ers
waren: ik zag geen verschil. Tegelijk
blijf ik zeer op mijn hoede voor
machismo en “de partijlijn”.

Algemeen bestuurslid gezocht.

Op dit moment bestaat ons bestuur uit vier leden.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het in stand houden en zo mogelijk uitbreiden
van de lokale GroenLinks afdeling.

Graag breiden wij ons bestuur uit met een bestuurslid. Wil je weten wat het bestuur
zoal doet of wil je eens kennismaken, schroom niet om ons dit te laten weten. Als
je nog geen bestuurservaring hebt dan kan ons bestuur een mooie gelegenheid zijn
om die ervaring op te doen.

Bel of mail naar 0650433482 of marijke@glvs.nl

De Don Quichot van Voorschoten?

Auteur: Linda vd Zwaan

Er staat nog één woonwagen in Voorschoten, namelijk aan de Leidseweg pal naast het terrein Segaar Arsenal waar een nieuwe woonwijk moet gaan komen. "Ik ga niet weg, behalve als Niersman een miljoen betaalt", grapt de heer Midden, toen ik hem belde. Op de website van Gemeente Voorschoten is te lezen dat men vooralsnog niet van plan is om uitbreiding van het aantal standplaatsen op die plek toe te staan en zodra de heer Midden weg is, vervalt de plek. Is deze woonwagenbewoner in Voorschoten een soort Don Quichot die het in z'n eentje opneemt tegen de 'machtige' Niersman en de gemeente Voorschoten?

Bijna een jaar geleden schreef het college in een informatiebrief aan de Raad dat er een alternatieve plek zal worden gevonden voor de heer Midden. Dit zou voor de gemeente twee vliegen in één klap zijn: én er kan gebouwd worden op de plek waar

nu de woonwagen staat én de gemeente voldoet aan de regionale taakstelling om plekken te creëren voor woonwagens. De heer Midden ziet het niet zitten om aan de Korte Vliet / Hofweg te gaan wonen. "Mijn schoonouders hebben hier vroeger gewoond en ik woon er nu 35 jaar". Hij verwoordt duidelijk zijn mening: niet hij, maar de gemeente en Niersman hebben een probleem.

Op de gemeentelijke site IBabs valt op de heer Midden regelmatig mailtjes stuurt die steeds wanhopiger van toon worden. Er wordt niet op hem gereageerd, zo schrijft hij in zijn mails, en hij krijgt geen antwoord op zijn vragen. Opvallend is dat tijdens de vorige collegeperiode, waaraan

GroenLinks deelnam, het college besloot om de standplaats van de woonwagens te wijzigen. Het landelijke GroenLinks-standpunt is gericht op het beschermen van woonwagens en minder macht naar projectontwikkelaars, zo staat te lezen op de landelijke website. Ik vraag aan GL-raadslid Paul 't Lam hoe hij ernaar kijkt. Volgens Paul staat de heer Midden juridisch sterk: hij heeft rechten die hem niet zomaar afgenomen kunnen worden. En ja, woonwagenbewoners hebben ook recht op een plek, maar of de Korte Vliet/Hofweg een ideale plek is, betwijfelt Paul. Er zijn plannen om een zogeheten warmteoverdrachtstation vlakbij die plek te gaan bouwen dus dan is een woonplek ernaast voor de heer Midden niet heel gunstig.

Tegelijkertijd vindt Paul dat de heer Midden niet onredelijk is in zijn wensen. "Eigenlijk is hij van goede wil", zegt Paul over de kwestie, "maar mijn gevoel is dat de gemeente wellicht onhandig geopereerd heeft en waarschijnlijk niet goed gecommuniceerd".

De grond waarop de woonwagen staat, is volgens de heer Midden niet van de gemeente maar van de provincie. Dit zou blijken uit een document waarover hij beschikt en wat voor hem misschien wel in zijn voordeel is, aldus de heer Midden. Hij begrijpt het overigens wel waarom Niersman hem weg wil hebben. Niemand wil een woonwagenbewoner als buurman, vertelt hij door de telefoon, "de meeste mensen zien ons toch als uitschot".

Steef's WolkenbrEI

Mark Rutte is uit de wolken gevallen (*Hoogst verbaasd zijn of ontsteld zijn*). Mark Rutte vindt dat de er donkere wolken boven de loch hangen, waardoor die er zwart uitziet (*Munsterbilzens dialect*).

De afgelopen jaren verhief hij, met zijn hoofd in de wolken, GroenLinks en PvdA regelmatig in de wolken (*uitbundig prijzen*). Dat deed hij als deze twee linkse wolken van liefdesbaby's, zittend op hun roze wolk, hem weer eens steunden met de uitvoering van zijn beleid. Maar nu waarschuwt hij Nederland tegen deze twee: "er dreigt een Linkse Wolk". Een Linkse Wolk, die groter wordt dan de VVD, een Linkse Wolk, waarin het bedrijfsleven ons land wordt uitgejaagd, de staatsfinanciën de pan uit zullen rijzen en de hardwerkende Nederlander zijn zuurverdiende centen d.m.v. enorme belastingverhogingen zal kwijtraken.

Wat is dit? Is Mark Rutte gek geworden, woont Mark Rutte nu echt in Wolkenkoekoeksheim? ("*Aristophanes*")

betekent zoveel als: fantasie, utopie) Zijn de twee partijen die met elkaar een beetje in de wolken lopen te rommelen, en die misschien iets groter kunnen worden, plots de grote Vijand, als Linkse Wolk, als Groene Wolk?

Maar beste Mark, er zitten wolken in de lucht (*Zwijg, er is beletsel*), èchte gevaarlijke wolken: de Bruine Wolk van extreem-rechts, de levensbedreigende Wolk van de klimaatverandering, de Oorlogs-Wolk van Rusland. Besteed daar je energie aan en draag je eigen beleid uit, zonder tot vijanden te benoemen die niet je vijanden zijn.

Daarom dan ook, alzo wij zo groot een wolk der getuigen om ons hebbende liggen, laat ons afleggen alle last, en de zonde, die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is. (*Ontleend aan Hebr. 12 : 1*)

Of, Mark, ben je gewoon erg in de wolken, met deze campagneleus

Schoten-Voorschoten

Auteur: Conny van der Krogt

Voorschoten heeft vele jaren een stedenband gehad met 3 gemeenten; Druskinikai in Litouwen, Kita in Mali en Schoten in België.

Een paar maanden geleden nam de fractie van Groen Schoten contact met ons op om, op grond van deze vroegere stedenband, eens met elkaar van gedachten te wisselen.

De planning is dat zij in het weekend van 22 april een werkbezoek aan Voorschoten brengen. Zij willen een bezoek brengen aan projecten die voor GroenLinks van belang zijn.

Wij gaan hen met veel plezier ons mooie dorp laten zien. Om hen een warm welkom te geven met onze vereniging nodigen wij jullie uit voor een speciale Groene Borrel op zaterdag 22 april om 17 uur in de Lindeboom.

Auteur: Steef Harlaar

Afgelopen woensdag 15 maart mochten we weer stemmen voor de Waterschappen, Provinciale Staten en -indirect- ook voor de Eerste Kamer. Ik ben altijd benieuwd naar de uitslag, maar ook naar de trends en in hoeverre voorspellingen klopten. (Zoals jullie ongetwijfeld

nog weten hadden wij van de Impressie indertijd een contract met een peilingbureau, maar dat was een dusdanig charlatanesk bedrijf, dat we die de deur hebben gewezen.) Dus we doen het nu zelf

Wat waren de trends de afgelopen 6 PS-verkiezingen, in Voorschoten.

Uitslagen verkiezingen PS in Voorschoten, in procenten. Grootste partij.

	VVD	CDA	PvdA	D66	GL	SP	PVV	PvdD	CU	FVD	50+	Ov
1999	37,09	21,39	11,62	10,76	10,79	1,69			1,82		1,18	3,72
2003	30,61	28,5	16,46	6,89	8,41	2,8			1,34		0,33	4,65
2007	29,22	25,34	13,57	3,37	10,92	9,82		2,61	2,86			2,29
2011	28,37	12,57	11,82	11,91	9,75	7,97	9,43	2,21	1,68		1,99	2,3
2015	24,34	12,77	10,29	17,76	9,86	5,99	8,45	4,3	1,95		2,94	1,36
2019	21,78	9,91	8,71	12,01	12,95	2,89	4,29	4,27	3,31	14,23	3,81	1,84

Het meest in het oogspringend is het structurele verlies van VVD (laatste vijf verkiezingen op rij verloren),

PvdA (laatste vier) en het CDA eigenlijk ook de laatste vier (maar met een klein oplevinkje in 2015).

Uitslagen verkiezingen PS landelijk, in procenten. Grootse partij.

	VVD	CDA	PvdA	D66	GL	SP	PVV	PvdD	CU	FVD	50+	Ov
1999	23,74	24,39	18,97	5,88	9,92	3,26			2,56		0,59	10,70
2003	18,53	27,96	24,07	4,59	6,92	5,58			3,39		0,20	8,76
2007	18,09	24,98	17,93	2,56	6,15	14,82		2,55	5,47			7,45
2011	19,57	14,12	17,32	8,37	6,30	10,16	12,44	1,88	3,31		2,36	4,17
2015	15,92	14,71	10,08	12,46	5,35	11,65	11,73	3,46	4,01		3,38	7,25
2019	13,99	11,07	8,52	7,80	10,76	5,91	6,94	4,36	4,86	14,53	3,20	8,06

Vergeleken met de landelijke stemming doen VVD, D66 en GL het in Voorschoten beduidend beter dan landelijk; het CDA een beetje minder en de PvdA tot en met 2011

beduidend minder, daarna ongeveer gelijk aan landelijk. SP en PVV doen het slechter in Voorschoten dan landelijk.

Alle peilingen van de laatste tijd laten ongeveer dezelfde trend zien: fors verlies voor 3 van de 4 regeringspartijen (VVD, D66 en CDA), enorm winst voor BBB en

JA21 en een kleine winst voor GL, PvdD en PvdA.

Wat zou dit betekenen voor de uitslag in Voorschoten: ik was heel benieuwd....

De (voorlopige (16-3-23)) uitslag van de Provinciale Statenverkiezingen in Voorschoten 2023:

	Kiezers	percentage	+/- kiezers	Winst/Verlies
VVD	2.155	16,7 %	- 607	- 21,98 %
GL	1.741	13,5 %	+ 99	+ 6,03 %
BBB	1.515	11,7 %		
D66	1.444	11,2 %	- 79	- 5,19 %
PvdA	1.030	8,0 %	- 75	- 6,79 %
CDA	943	7,3 %	- 314	- 24,98 %
JA21	743	5,8 %		
PvdD	676	5,2 %	+ 135	+ 24,95 %
PVV	556	4,3 %	+ 12	+ 2,21 %
VOLT	437	3,4 %		
SP	411	3,2 %	+ 45	+ 12,30 %
FVD	339	2,6 %	- 1.465	- 81,21 %
50 +	309	2,4 %	- 174	- 36,02 %
CU	278	2,2 %	- 142	- 33,81 %
AWP	123	1,0 %		
BVNL	97	0,8 %		
SGP	50	0,4 %	- 1	- 1,96 %
GOUD	42	0,3 %		
DENK	31	0,2 %	- 24	- 43,64 %

De Grote Winnaar is natuurlijk, net als in de rest van het land, de BBB. Uit het niets naar bijna 12 % van de stemmen en de derde partij in Voorschoten. (Na VVD en GL overigens). JA21 heeft het ook goed gedaan: bijna 6 % van de stemmen. De grootste -relatieve- winnaar van de partijen die vier jaar geleden meegedaan hebben is de Partij voor de Dieren: bijna 25 % winst. (135 stemmen meer dan de 541 van vier jaar geleden, dat is 24,95 %). SP (+ 12 %), GL (+ 6 %) en PVV (+ 2%) zijn de overige winnaars.

De Grote Verliezers zijn gelukkig de Bruinhemden van FVD: bijna 1500 stemmen minder, een verlies van ruim 80 %). De coalitiepartijen VVD, CDA en CU verliezen ook heel veel. Voor de VVD is het de slechtste uitslag sinds 1953 voor het CDA zelfs de slechtste ooit!

Hoe zou de gemeenteraad van Voorschoten er met deze uitslag uit zien: het is natuurlijk een onzinnige exercitie om dat uit te rekenen, een lokale partij ontbreekt immers, en vele partijen zullen in Voorschoten

niet meedoen. Maar ik vind dat leuk om te doen.

Er zijn 12.920 stemmen uitgebracht (opkomst 68,9 %). Dat betekent dat de kiesdeler 615,24 is (12.920 gedeeld door 21)

Acht partijen hebben meer stemmen dan de kiesdeler en krijgen samen direct 13 zetels: VVD 3, GL, BBB en D66 2, en PvdA, CDA, JA21 en

de PvdD zouden er 1 krijgen. Er blijven derhalve maar liefst 8 restzetels over.

Na enig rekenwerk, kwam ik tot deze imaginaire gemeenteraad in Voorschoten, op basis van de uitkomst van de PS-verkiezingen van 15 maart 2023: een vrolijke potpourri van maar liefst 10 partijen

VVD	4	CDA	2
GL	3	JA21	1
BBB	3	PvdD	1
D66	3	PVV	1
PvdA	2	VOLT	1

Agenda voor leden

april	5	20-22 uur	Groene borrel	Café de Lindeboom Voorstraat 40
	22	17-19 uur	Speciale Groene Borrel	idem
Mei	27	16-18 uur	Groene borrel	idem

Er zijn vaak meer activiteiten die minder lang van tevoren bekend zijn. Meld je daarvoor aan voor de GroenLinks app. Zie hieronder.

Mail

Wij sturen ongeveer één keer per maand een mail naar onze leden.

Dit is dan een uitnodiging voor een lokale activiteit of bijvoorbeeld informatie over ontwikkelingen die wij graag met de leden delen.

App

Ontvang je liever sneller informatie en wil je ook iets breder geïnformeerd worden dan kun je je aanmelden voor de Groenlinks app. Dat kan bij Marijke@glvs.nl met opgave van je telefoonnummer.

Als u liever de digitale versie van Impressie ontvangt

Als u liever de digitale versie van de Impressie ontvangt, laat het weten aan het redactieadres, dan komt u op de lijst met de mensen die hem digitaal(en daarmee in kleur) ontvangen. Redactieadres: michi@glvs.nl